УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ"ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ: (П)
(КИРИЛ ВЪТЕВ)

(Дата на утвърждаване: 02.08.2023 г.)

У К А З А Н И Я
за прилагане на схема за държавна помощ „Помощ в подкрепа на разходи за вода за напояване при отглеждане на земеделски култури“

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правно основание

1.1. Раздел 2.1. и съотносимите разпоредби от Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна („Кризисна рамка“);

1.2. Чл. 11, ал. 2, т. 1 и чл. 12, ал. 1, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

1.3. Чл. 30 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

2. Цел на помощта

Настоящата мярка представлява подкрепа за земеделски стопани, отглеждащи земеделски култури, които по технология на производство изискват напояване.

3. Вид и форма на помощта

Помощта се предоставя под формата на преки безвъзмездни средства на земеделски стопани от първичното селскостопанско производство – производители на растениевъдна продукция за покриване на част от разходите за напояване през 2023.

4. Бенефициери

4.1. Помощта се предоставя на земеделски стопани – производители на растениевъдна земеделска продукция, които:

- са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (не се отнася за тютюнопроизводители);
- са регистрирани по реда на Наредба № 22 от 21.12.2016 г. за реда за водене на регистър на тютюнопроизводителите и регистър на лицата, които притежават разрешение за изкупуване на суров тютюн и регистрирани през 2023 г. в Регистър на тютюнопроизводителите (изисква се при кандидатстване за тютюн);
- не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност и не са обявени в несъстоятелност;
- не са в производство по ликвидация;

- нямат изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие” (ДФЗ). В случай на налични изискуеми и ликвидни задължения към Фонда, същите се прихващат от помощта.
- имат договор за 2023 г. с доставчик на услугата „Доставяне на вода за напояване“, сключен до 30.09.2023 г. вкл.

4.2. Помощта не се предоставя на предприятия, които не са изпълнили разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

5. Срок на прилагане: Дата на въвеждане на схемата и продължителност на прилагане

Помощта се прилага след постановяване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Помощта се прилага от датата на решението на Европейската комисия: **14.06.2023 г. до 31.12.2023 г.**

6. Максимален интензитет на помощта:

Съгласно точка 62, буква а) от Кризисната рамка – до 250 000 евро (488 957,50 лв.) на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти.

7. Бюджет по схемата

7.1. Бюджетът на помощта е в размер на **16 000 000 лв.**

Бюджетът на помощта се утвърждава с решение на УС на ДФ „Земеделие“.

7.2. Когато сумата на общия изчислен размер на държавната помощ надхвърля размера на утвърдения по т.7.1. бюджет, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размера на помощта на всеки заявител.

8. Приемливи разходи

8.1. За приемливи разходи се считат разходите за вода, свързани с напояването извършени през 2023 г. и се признават фактури и платежни документи издадени през 2023 г. Помощта покрива до 80% от разходите за напояване, на база предоставена информация по т. 3.4. от Раздел II на настоящите указания от доставчика на услугата за извършените плащания по сключените през 2023 г. договори.

8.2. Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно законодателството в областта на ДДС.

II. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

Прилагането на помощта и размера на разпределения бюджет по схемата са утвърдени с решение на Управителния съвет на Държавен фонд “Земеделие”, **Протокол № 215 от 13.07.2023 г.**

1. Ред за кандидатстване.

1.1. Земеделският стопанин подава заявление за подпомагане по образец, генерирано от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), в Областната дирекция (ОД) на ДФ ”Земеделие”, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане” (ПСМП)

по постоянен адрес на физическото лице (при кандидатстване на ФЛ) и по седалището на едноличния търговец или юридическото лице (при кандидатстване на ЕТ и ЮЛ). Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

1.2. Служител на ОПСМП проверява предоставените документи за окомплектованост, легитимност и съответствие с критериите за допустимост.

1.3. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

1.4. След обобщаване на приетите заявления, ДФ „Земеделие" определя размера на помощта на всеки бенефициер при спазване условията по т. 8 от Раздел I от настоящите указания.

1.5. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

1.6. Помощта се изплаща по посочената IBAN сметка на земеделския стопанин.

2. Документи за предоставяне на помощта

2.1. Кандидатите прилагат следните документи:

а) заявление, генерирано от системата, в което се декларира:

- ЕИК *(за ЕТ и ЮЛ)*;
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;
- че не е предприятие, на което са наложени санкции, приети от ЕС, включително, но не само:

➢ не е физическо или юридическо лице, сдружение или орган, изрично посочени в правните актове за налагане на тези санкции;

➢ не е предприятие, притежавано или контролирано от физически или юридически лица, сдружения или органи, срещу които са наложени санкции от страна на ЕС; или

➢ не е предприятие, осъществяващо дейност в отрасли, подложени на санкции, приети от ЕС, доколкото помощта би подкопала целите на съответните санкции.

- че няма неизпълнени разпореждания за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта да се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;
- регистрация по ДДС.

б) решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за кандидатстване по схемата *(не се отнася за ЕТ);*

в) договор за 2023 г. с доставчик на услугата „Доставяне на вода за напояване", сключен до 30.09.2023 г. вкл.

2.2. Документи, издадени служебно в резултат на извършени проверки от отдели ПСМП, ОД на ДФ „Земеделие".

а) разпечатка от проверка за открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност.

б) разпечатка от проверка за производство по ликвидация.

в) извлечение от регистър „Лоши вземания" в ИСАК, удостоверяващо дали бенефициерът има изискуеми задължения към Фонда.

3. Контрол и отговорности.

3.1. ДФЗ извършва контрол за съответствие с условията за допустимост на бенефициерите съгласно т. 4 от Раздел I на настоящите указания и окомплектованост на документите по т. 2 от настоящия Раздел.

3.2. ДФЗ контролира общата стойност на помощта по настоящата схема за държавна помощ да не надхвърля левовата равностойност на 250 000 евро (488 957.50 лв.) на бенефициер.

3.3. ДФ „Земеделие" може по всяко време преди изплащане на помощта да изисква информация и документи от земеделските стопани във връзка с доказването на правомерното предоставяне на помощта.

3.4. Доставчикът на услугата „Доставяне на вода за напояване" предоставя информация на ДФ „Земеделие" индивидуално за всеки земеделски стопанин, сключил договор с него и заплатил фактурата/фактурите за услугата доставяне на вода за напояване, с посочен размер на извършеното плащане. **За целта доставчикът изготвя справка, която съдържа минимум следната информация: Име/наименование, ЕИК за ЮЛ/ЕГН за ФЛ, договор № и дата, площ, култури, фактура за изразходваната вода за напояване №/дата, платена сума за изразходвано количество вода: сума без ДДС, сума на ДДС, общо платена сума.**

3.5. При деклариране на неверни данни и представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

3.6. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Установяване на дължимостта на публичното вземане и принудителното му събиране се осъществява от ДФ „Земеделие" по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

4. Срокове на помощта

4.1. Срок за подаване на заявленията: **от 21 август до 02 октомври 2023 г.**

4.2. Представяне на информация по т. 3.4. от настоящия раздел: **до 30 октомври 2023 г.**

4.3. Срок за изплащане на помощта: **до 30 ноември 2023 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

III. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта, съгласно тази схема, е вид държавна помощ, предоставена при спазване условията на правото на Европейския съюз.

2. Помощта е част от мерките за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държавата вследствие на руската агресия срещу Украйна и наложените в тази връзка санкции и предприетите ответни мерки, и има за цел да бъде преодолян недостигът на ликвидност, пред който са изправени предприятията, и да се гарантира, че затрудненията, причинени от настоящата кризисна ситуация, не намаляват тяхната жизнеспособност.

3. Помощ за предприятия, извършващи дейност в първичното производство на селскостопански продукти не трябва да се фиксира на основата на цената или количеството продукти, пуснати на пазара.

4. Когато предприятие извършва дейност в няколко сектора, за които се прилагат различни максимални размери в съответствие с точка 61, буква а) и точка 62, буква а), държавата членка гарантира чрез подходящи средства, че за всяка от тези дейности се

спазва съответният таван. Всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, тоест преди облагане с данъци или други такси.

5. Помощта не е обвързана с условие за преместването на производствена или друга дейност на бенефициера от друга държава в рамките на ЕИП към територията на България.

6. Помощ не се предоставя на предприятия, на които са наложени санкции, приети от ЕС, включително, но не само:

- физически или юридически лица, сдружения или органи, изрично посочени в правните актове за налагане на тези санкции;
- предприятия, притежавани или контролирани от физически или юридически лица, сдружения или органи, срещу които са наложени санкции от страна на ЕС; или
- предприятия, осъществяващи дейност в отрасли, подложени на санкции, приети от ЕС, доколкото помощта би подкопала целите на съответните санкции.

7. Временните мерки за помощ могат да се кумулират помежду си в съответствие с разпоредбите на специфичните раздели на Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Временните мерки за помощ, обхванати от Кризисната рамка, могат да се кумулират с помощи в съответствие с регламентите за минимална помощ de minimis или с помощи в съответствие с регламентите за групово освобождаване, или с помощи, предоставени съгласно Временната рамка за COVID-19, при условие че се спазват разпоредбите и правилата за кумулиране от съответните регламенти и Временната рамка за COVID-19.

През 2023 г. помощта по настоящата мярка се натрупва в рамките на максималния интензитет по т. 6 на Раздел I от настоящите указания с други временни мерки за държавна помощ прилагани през 2022 г. с „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ - номер в публичния регистър на държавните помощи - SA.103875 (2022/N) изменена със SA.104779 и през 2023 с „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ SA.106681 (2023/N).

Помощта не се натрупва с други помощи за преодоляване негативните последици след агресията на Русия срещу Украйна, прилагани посредством други инструменти (различни от държавна или минимална помощ).

8. Земеделски стопани, които са предприятия – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар нямат право на помощта.

9. Публикуване и информация – изпълнение на изискванията на Раздел 3 Мониторинг и докладване от Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна.

Съгласно точка 87 от Кризисната рамка, съответната информация за всяка индивидуална помощ, предоставена съгласно настоящото съобщение, в размер над 10 000 EUR в сектора на селското стопанство и рибарството, се публикува на уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието – Държавен фонд „Земеделие” в срок от 12 месеца от момента на предоставянето ѝ.

В Министерство на земеделието и храните се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени във Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на помощта.

10. Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно законодателството в областта на ДДС.

11. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи ДФ "Земеделие" е администратор на помощта по отношение на управлението и предоставянето ѝ. В съответствие с чл. 8, ал. 2, т. 3 и т. 4 от Закона за държавните помощи дейностите по уведомяване, докладване и комуникация с Европейската комисия, се осъществяват от министъра на земеделието и храните.

За МЗХ
Заместник-министър: **(П)**
доц. д-р Деян Стратев

За ДФ "Земеделие"
Изпълнителен директор: **(П)**
Георги Тахов